

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Frańczak (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Elżbieta Bałaban

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **M. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek zażalenia wnioskodawczynie M. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnowie Wydział IV Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 lutego 2013 r. sygn. akt IV U 1362/12

p o s t a n a w i a :

o d d a l i ć zażalenie.

Sygn. akt III AUz 46/13

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie postanowieniem z dnia 19 lutego 2013 r. odmówił wnioskodawczynie M. S. ustanowienia pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy podniósł, że analizując zasadność złożonego wniosku, nawet jeśli sytuacja finansowa wnioskodawczynie uzasadniałaby przyznanie pełnomocnika z urzędu, to nie została spełniona przesłanka określona w art. 117 § 5 k.p.c. „uznania udziału pełnomocnika za potrzebny”. Sąd Okręgowy uwypuklił, że udział w sprawie adwokata jest potrzebny wtedy, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych, a sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym. Sprawa o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy nie należy do spraw skomplikowanych pod względem faktycznym i prawnym a wnioskodawczynie nie jest osobą nieporadną lub mającą trudności z samodzielnym dokonywaniem czynności procesowych, ponieważ złożone przez nią odwołanie zostało zredagowane prawidłowo pod względem formalnym i merytorycznym. Ponadto mąż wnioskodawczynie otrzymuje stały miesięczny dochód, małżonkowie nie mają nikogo na swoim utrzymaniu. Konkludując Sąd Okręgowy mając na uwadze przesłanki wymienione w art. 117 k.p.c. nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Zażalenie na postanowienie wywiodła wnioskodawczyni M. S. zaskarżając postanowienie w całości i domagając się jego zmiany poprzez ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wnioskodawczyni zarzuciła, że przez dwadzieścia lat przebywała na rencie z tytułu niezdolności do pracy a ostatnio pobierana z tego tytułu kwota 600 zł nie starczała nawet na jej własne potrzeby. W ocenie wnioskodawczyni Sąd Okręgowy nie wziął pod uwagę, że leczy się specjalistycznie i ponosi z tego tytułu koszty, w tym koszty zakupu leków. W miarę swoich możliwości stara się także pomagać dorosłym dzieciom.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 117 § 2 k.p.c., osoba fizyczna, nie zwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Tym samym ustanowienie pełnomocnika z urzędu stanowi pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich szczególnie trudną sytuację materialną nie mogą ponieść kosztów pomocy prawnej pełnomocnika z wyboru bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny.

Niemniej jednak o ustanowieniu pełnomocnika z urzędu nie decyduje wyłącznie stan rodzinny, majątkowy i dochodowy strony, albowiem ustanowienie pełnomocnika z urzędu winno zawierać przekonanie sądu przesądzające o celowości jego ustanowienia (art. 117 § 5 k.p.c.). W orzecznictwie Sadu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym, udział adwokata lub radcy prawnego jest potrzebny wówczas, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1964 r., IIPZ 46/64, NP 1965 nr 5, s.56; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2002 r., I PZ 99/01, OSNP 2004 nr 4, poz. 66; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r., IV CSK 318/09, LEX nr 678016). Innymi słowy, potrzeba ustanowienia pełnomocnika z urzędu nie zachodzi, gdy stopień skomplikowania sprawy nie przekracza umiejętności i możliwości obrony swych praw przez stronę, co prawidłowo zaakcentował Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 1998 r., II UKN 214/98, OSNP 1999 nr 18, poz. 593; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 1986 r., IV PZ 89/86, nie publ.; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 września 2012 r., I ACz 1228/12 LEX nr 1216299).

W ocenie Sądu Apelacyjnego zgodzić należy się z twierdzeniem Sądu pierwszej instancji, że rozpoznawana sprawa nie jest skomplikowana zarówno pod względem faktycznym, jak i prawnym. Niniejsza sprawa dotyczy przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i nie występuje żadne zagadnienie prawne, które wymagałoby szczególnej wiedzy prawniczej, a co za tym idzie udziału w postępowaniu po stronie wnioskodawczyni profesjonalnego pełnomocnika. Wnioskodawczyni nie ma też trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych, w tym zwłaszcza z prawidłowym formułowaniem pism procesowych.

Co więcej, w sytuacji, gdy strona swoim udziałem w postępowaniu wykaże zaradność procesową, wówczas nawet jej ciężka sytuacja materialna, nie wpływa na zasadność złożonego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Tym samym, nawet przy przyjęciu, że stan majątkowy kwalifikowałby wnioskodawczynię do ustanowienia pełnomocnika z urzędu, to udział w sprawie profesjonalnego pełnomocnika z wyżej naprowadzonych przyczyn nie można uznać za potrzebny. Ubocznie godzi się także zauważyć, że strona nie może kosztem pomocy udzielanej dorosłym dzieciom domagać się przyznania takiej pomocy od państwa.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie, ponieważ zawarte w nim zarzuty były bepodstawne.